

Latinština naša svagdašnja VI

Bruna Kuntić-Makvić i Zlatko Šešelj

Difficile est saturam non scribere

Juvenal

Ni ovoga puta nećemo čitaoce "Latinštine" ostaviti bez zabave, premda smo znatno kraći no u prošlom slučaju. Prošlog smo, naime, puta, grabili iz neiscrpnog izvora, pa smo mogli i uživati u većem obilju.

To ne znači da nam nedostaje udžbenika i knjiga svake vrste koji boluju od iste bolesti - vlastite "obrade" latinskog jezika. Razlika ima jedino u količini, no ukoliko se ona smanji, autori se već pobrinu da je nadoknade kakvoćom. To će pokazati naš izbor pripravljen za ovaj broj.

Svojoj smo galeriji udžbenika priključili knjigu "Pedagogija". Ona obuhvaća radove šesnaestoro autora, s urednikom dr Perom Šimlešom na čelu. Da ne bi bilo zabune, ovaj je PEDAGOŠKI PRIRUČNIK propisan kao obvezatan onim studentima Filozofskog fakulteta kojima je predmet pedagogija uvjet za diplomu.

Smatrajući, valjda, uputnim da studenti uz pedagošku nabrazbu (koju udžbenik nudi) steknu i neke osnovne pojmove o našoj "primijenjenoj" latinštini i mogućnostima koje pruža latinski u folklornoj obradi, priređivači su počastili svoje čitateljstvo cijelim nizom poslastica, kakve smo već spominjali na ovome mjestu. Tome su dodali i neke sasvim nove, vlastite kreacije.

Počet ćemo već poznatim POTENCIJALNIM MOGUĆNOSTIMA koje su, kako nas na 101. stranici upoznaje autor, sadržane u samom procesu obrazovanja i u njegovim rezultatima. Možda POTENCIJALNE MOGUĆNOSTI postoje u procesu obrazovanja, ali su rezultati takva obrazovanja, kako vidimo, porazni. Bar za autora ove naše divotice.

Želeći, na stranici 133, naglasiti potrebu da sredstva i sadr-

žaji estetskog odgoja budu prožeti didaktičnošću i edukativnošću, autor miješa svoj vlastiti koktel hrvatskog i latinskog i kaže da "sva njihova didaktičnost i edukativnost mora biti IMANENTNO U NJIMA i nenametljivo strujati iz njih" (tj. iz sadržaja i sredstava estetskog odgoja; op.p.). Šteta što svemu tome nije dodan i koji izraz iz nekog drugog jezika pa da sve bude još pikantnije. Tek bi tad strujala iz ove misli sva didaktičnost, edukativnost, estetičnost, a sve bi to bilo nadasve nenametljivo. O tome što znači imanentan, ne treba ni govoriti.

Nekoliko stranica dalje evo nam (na str.139) novog epohalnog otkrića: ono s čime treba da se učenici upoznaju kada je riječ o estetskom odgoju jesu "manje ili više ELEMENTARNE OSNOVE". Sjajno! Kad upoznamo učenike s OSNOVNIM OSNOVAMA, nesumnjivo ćemo iskoristiti sve MOGUĆE MOGUĆNOSTI odgoja koje su IMANENTNO U NJEMU. Bravo!

Odgoj je važna stvar. Da bi i studente posve uvjerali u to (jer su oni nevjerne Tame), treba stvar razraditi. Predškolski je odgoj, u skladu s tim, popraćen s nekoliko superlativa i nekoliko supersuperlativa. Budući da nas oni prvi ne zanimaju, navest ćemo samo ove potonje. Po "Pedagogiji" je predškolski odgoj jedan od NAJPRIMARNIJIH oblika odgajanja, a s obzirom na životnu dob odgajnika pruža "NAJOPTIMALNIJE MOGUĆNOSTI utjecanja i unapređivanja intelektualne darovitosti". Oprostite, zaboravili smo vam spomenuti da se to sve zbiva u okviru "POTENCIJALNO MOGUĆEG razvoja senzornih organa, motorike, govora i dr." (sve na str.172). Budemo li, dakle, koristili tu NAJPRVU priliku, nesumnjivo ćemo dobiti, u okviru MOGUĆE MOGUĆEG razvoja, NAJNAJBOLJE rezultate i postići najnajintelektualniju najdarovitost svojih najučenika. Rado bismo se, vjerujte, odrekli tih sjajnih rezultata kad bismo dobili jamstvo da se više nećemo susretati s čudovišnom hrvatsko-latinskom komparacijom superlativa. Nju nam na stranici 178. prikazuje pisac i u rečenici "Cilj je ... odgojno obrazovnog rada... što OPTIMALNIJI svestrani razvoj djeteta...".

Bit će da je dio ELEMENTARNIH OSNOVA pedagogije, kako nam predočava ova knjiga, i definicija da je "škola ... mjesto INTENCIONALNE, NAMJERNE, i organizirane odgojne djelatnosti..." na strani 186. Logično je da je OSNOVNO OSNOVNO djelovati NAMJERNO NAMJERNO, pogotovo kad želimo da našim NAMJERNIM NAMJERNIM i odgajanim djelovanjem bude obuhvaćena" ... gotovo cjelokupna POPULACIJA STANOVNIŠTVA" određene dobi. A to će NAMJERNO NAMJERNO djelovanje u STANOVNIŠTVU STANOVNIŠTVA biti još i PRIMAMLJIVO PRIMAMLJIVO, kao i misao na stranici 187. koja nam kazuje da su neki činioци u obrazovanju i PRIMAMLJIVI, ATRAKTIVNI. Autoru se, vjerojatno, sviđa dvojezično izražavanje, tako da jednu do druge stavlja latinske i hrvatske riječi ista značenja. Na taj način čitava je knjiga izuzetno PRIMAMLJIVO ATRAKTIVNA, naravno u lošem smislu. Ovime završavamo prelistavanje "Pedagogije" koju je u svojoj INTENCIONALNOJ NAMJERI izdao Pedagoško-književni zbor kao ELEMENTARNO-OSNOVNI priručnik pedagogije. A rezultat?

VEDEREMO!

rekli bi Latini, po pričanju akademika Gustava Krkleca (interview u "OKU" br. 73). Doduše, akademik Gustav Krklec ne kazuje na kojem su to jeziku govorili Latini, a mi kažimo na kraju (oponašajući opet našeg uvaženog akademika) Wittgensteinovu misao: "o čemu se ne može govoriti, o tome valja šutjeti".